

kod obračuna prekostojnica i potpisa vremenske tablice. Smatramo naime da se potpisana vremenska tablica među strankama može pobijati dokazom da se jedna ili druga prevarila kod njenog potpisa. Što se tiče prava trećih osoba, za njih vremenska tablica ima potpunu dokaznu snagu pod pretpostavkom da su, povjeravajući u njenu tačnost, stekle stanovita prava odnosno obveze. Sud je, kako nam se čini, morao prvostepenu presudu ukinuti i stvar vratiti na ponovno raspravljanje s nalogom da prvostepeni sud ispita kako je došlo do toga da su izdane dvije vremenske tablice. Ukoliko bi se dokazalo da je zapovjednik svjesno oprostio korisniku prijevoza jedan dan prekostojnica, tada sigurno brodar ne bi smio od toga sporazuma odstupiti, jer je zapovjednik pravovaljano njega obvezao. Drukčija bi situacija bila ako bi brodar uspio dokazati da je zapovjedniku na prevaran način podmetnuta vremenska tablica na potpis. U tom slučaju, potpuno shvatljivo, brodar ne bi morao priznati na taj način izvršeni obračun vremena. Stajalište koje zauzima gornja presuda stvara priličnu nesigurnost u prometu, jer stranke nikad neće biti sigurne da li će odstupanja od ugovora odnosno običaja ili zakona, u pogledu vremena računanja stojnica ili prekostojnica, biti za njih mjerodavna, ili će brodar moći ne priznati takav sporazum. Kad su stranke prilikom manipulacije ukrcaja ili iskrcaja sklopile poseban sporazum, za to su imale opravdanog razloga, pa taj sporazum treba respektirati.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR SRBIJE

Drugostepena presuda od 4.XII 1965.

Vijeće, Drago Mijušković, Vasilje Veličković, Petar Šekularac

Prijevoz stvari morem - Špediter - Ukrcaj, iskrcaj tereta - Klausula FIO - Troškovi špeditera - Klausula FIO ne oslobađja brodara snašanja troškova prvog otvaranja i zadnjeg zatvaranja grotla - Špediterov komitent dužan je špediteru nadoknaditi troškove koji su učinjeni za račun komitenta i u njegovom interesu i kada snašanje tih troškova nije izričito ugovoreno - Među ove troškove ne spadaju oni koje snosi brodar

Tužitelj je špediter, a tuženik njegov komitent. Spor se vodi za naplatu troškova ukrcaja, koje je špediter imao u vezi s izvršenjem posla. Među ostalim spornim pitanjima sud je raspravljao i značenje

klauzule FIO, jer su se stranke sporile o tome koliko otvaranja i zatvaranja grotla pod uvjetima ove klauzule mora snositi korisnik prijevoza. Sud je u ovom pitanju zauzeo slijedeće stajalište:

"Tuženi ne osporava da je tužitelj platio iznos od din. 258.800.- na ime naknade za otvaranje stiva /grotla/ na brodu "Crna Gora" pri utovaru robe tuženog /sintermagnezita/, i da se radilo o otvaranju i zatvaranju stiva u toku utovara zbog zaštite robe od kiše, a ne o prvom otvaranju radi utovara i zatvaranja poslije završenog utovara što obuhvaća brodarove obaveze."

Prema tome sud je obvezao tuženika da tužitelju špediteru naknadi sve troškove otvaranja i zatvaranja grotla, osim prvog otvaranja i zadnjeg zatvaranja grotla, i to jer:

"Sud nalazi da bi tuženik bio dužan da tužitelju kao špediteru naknadi ovaj trošak i da to nije ugovoreno, jer je učinjen za račun tuženikov i u njegovom interesu."

N.P.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 22.I 1966.

Vijeće: Zvone Rihtman, Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Vozarina - Primalac koji primi od vozača robu s voznom ispravom dužan je vozaču platiti vozarinu koja proizlazi iz vozne isprave - Primalac ima pravo staviti prigovor da vozarina u ispravi ne odgovara zaključenom ugovoru o prijevozu - Ako je vozarina ugovorena paušalno u unaprijed utvrđenom iznosu, vozač ima pravo na ugovorenu visinu vozarine bez obzira koliko je tereta ukrcano na kamion

Tužitelj je vozač, a tuženik primalac tereta. Tužitelj u tužbi navodi da mu je primalac platio vozarinu u manjem iznosu nego što je to bilo ugovoreno s pošiljaocem. Ugovorena je naime vozarina od st.din. 170.000.-, a primalac je platio ukupno st.din. 96.630.-. Primalac se brani navodom da je bilo ugovoreno da će vozač primiti na prijevoz 20.000 kg groždja, ali da je primio samo 11.213 kg, pa da prema tome nema prava na punu ugovorenu vozarinu već samo na razmjerni dio koji odgovara utovarenoj i ugovorenoj količini tereta.

Prvostepeni sud je u cijelosti udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga: